Museum
Villa Mondriaan
Winterswijk

Beleidsplan 2021 - 2025

MUSEUM VILLA MONDRIAAN

DE THUISBASIS VAN PIET MONDRIAAN

BELEIDSPLAN 2021 – 2025

Piet Mondriaan, Drie hooischelven in een veld, ca. 1907, particuliere collectie

Museum Villa Mondriaan

Visie

In de vernieuwende geest van Piet Mondriaan richt Museum Villa Mondriaan de blik vooruit en verbindt het de grootmeester aan het jonge talent van vandaag.

Missie

Een groot kunstenaar word je niet zomaar, ook Mondriaan is ergens begonnen. Aan de Zonnebrink 4 in Winterswijk benadert het museum Mondriaan als jong talent en geeft het aan de hand van zijn vroege werk context aan wat hem liet uitgroeien tot één van de meest bekende kunstenaars ter wereld. Daarnaast wordt er ook een parallel getrokken met de vernieuwers van vandaag die ieder op eigen wijze onderwerpen aankaarten vanuit verschillende invalshoeken, zoals mode, design en fotografie. Door hun een podium te geven toont het museum zowel de ontwikkeling van de kunst in de breedte als de tendensen en voortgang van de maatschappij van vandaag en morgen.

Louise te Poele, Welcome to the pleasure dome, 2017, Jong & Veelbelovend

Het museum in 2021

Programmering

Elk half jaar vernieuwt Museum Villa Mondriaan. In totaal zijn er elk jaar acht tijdelijke tentoonstellingen in het museum, waarbij het vroege oeuvre van Mondriaan wordt onderzocht en Mondriaan in dialoog met tijdgenoten, hedendaagse vernieuwers en jonge talenten wordt gezet. Extra informatie over de kunstwerken op zaal is beschikbaar op steeds meer manieren. Zo kan een bezoeker vóór het bezoek de collectie doornemen in de app, tijdens het bezoek meer horen via de audiotour en achteraf op de website achtergrondverhalen lezen.

Daarnaast organiseert Villa Mondriaan verdiepende activiteiten met als uitgangspunt de deelnemer handvatten te geven om een eigen mening te vormen over het werk van Mondriaan en kunst in zijn algemeenheid. Educatieve activiteiten in samenwerking met basis- en middelbare scholen in de regio zijn hier een belangrijk onderdeel van. Het museum heeft als doelstelling dat ieder kind dat in Winterswijk opgroeit, kennismaakt met Piet Mondriaan en zichzelf in één lijn met de grootmeester van de moderne kunst kan zien. Bijzonder is de vakoverstijgende leerlijn ‘de Reis naar Abstractie’ in samenwerking met het Gerrit Komrij College, dat bij de regionale onderwijsprijs is erkend met een plaats in de finale.

Publiek

Het publiek van Museum Villa Mondriaan is als volgt samengesteld: een kwart van de bezoekers komt uit Duitsland, maar de meeste bezoekers komen uit Gelderland en de Randstad. De twee grootste groepen bezoekers zijn (binnenlandse) toeristen die in de buurt overnachten en cultuurliefhebbers, veelal 55+. In zijn programmering en informatievoorziening op zaal richt het museum zich op deze bezoekers, met daarnaast steeds meer aandacht voor kinderen die samen met hun (groot)ouders het museum bezoeken. Het museum heeft in Winterswijk een breed maatschappelijk draagvlak en werkt er actief aan om Winterswijkers betrokken te houden bij het museum, bijvoorbeeld door het Vrienden-lidmaatschap. Villa Mondriaan heeft een nationale en internationale uitstraling, maar met Winterswijkse wortels.

Personeel

Het museum heeft een kleine flexibele organisatie, geleid door een bezoldigd directeur die wordt bijgestaan door twee junior-directeuren. De junior-directeuren lopen een half jaar stage bij het museum en doen zo ervaring op met elk onderdeel van het museum. Hiermee maakt Villa Mondriaan ruimte voor nieuwe stemmen in de museumsector. Daarnaast bestaat het team uit ruim zeventig vrijwilligers die het museum ondersteunen in verschillende cruciale rollen. Hun vaak al jarenlange betrokkenheid toont het maatschappelijk draagvlak in Winterswijk voor het museum. Zij staan het museum bij als gastheer of gastvrouw op zaal om de bezoekers te ontvangen, maar ook als beheerders achter de schermen, als tuiniers, klussers, rondleiders, organisatoren; er is geen enkel gebied in het museum waar vrijwilligers niet bij betrokken zijn. Het museum werkt daarnaast samen met de Sociale Dienst Oost Achterhoek om werkervaringsplaatsen beschikbaar te stellen. Het museum volgt de Governance Code Cultuur.

Partners

Museum Villa Mondriaan heeft zowel vaste cultuurpartners als maatschappelijke partners. Kunstmuseum Den Haag is de belangrijkste museale partner en al sinds de oprichting in 2013 nauw betrokken bij Villa Mondriaan. Daarnaast werkt het museum samen met verschillende nationale en lokale musea. Juist het brede palet aan partners, van het Kunstmuseum Den Haag tot aan particuliere bruikleengevers en de lokale Vereniging Het Museum, versterkt de positie van het museum door concrete samenwerkingen en projecten. In het Mondriaanhuis in Amersfoort heeft Villa Mondriaan een waardevolle aanvulling en partner.

De maatschappelijke partners van het museum, met voorop de Gemeente Winterswijk, de Vrienden van Mondriaan en de sponsoren, ondersteunen het museum niet alleen financieel, maar leveren ook een waardevolle inhoudelijke bijdrage. Zo zoeken Villa Mondriaan en de gemeente elkaar waar mogelijk op om elkaar te ondersteunen, bijvoorbeeld door samen de connectie tussen Mondriaan en Winterswijk te versterken. Het aantal Vrienden van Villa Mondriaan is de afgelopen jaren gegroeid tot circa tweehonderd en hun bijdrage aan het museum wordt steeds duidelijker weergegeven op zaal in de vorm van specifieke bijzondere projecten die zij ondersteunen, zoals bruiklenen, restauraties of recentelijk het nieuwe lichtobject aan de gevel van het museum. In diezelfde museumzalen zijn zij ook vaak te vinden als bezoeker of cursist.

Een bijzondere maatschappelijke partner van Villa Mondriaan is Bijzonder Gewoon, een horeca-organisatie die naast haar vertrouwde café aan de Bossesteeg in Winterswijk sinds 2020 ook het museumcafé runt. Bij Bijzonder Gewoon krijgen mensen met een beperking de mogelijkheid zich te ontwikkelen tot echte horecatoppers. Daarmee is voor Villa Mondriaan de cirkel rond en is er op elk vlak van het museum ruimte voor jong talent.

Arrangement: Kinderfeestje

Schilderworkshop Vic Hulshof

Vrijwilliger aan het werk

Krachten, kansen, uitdagingen en bedreigingen

Krachten	Uitdagingen
▪ Een duidelijke focus in collectie, tentoonstellingen en branding op de jonge Mondriaan. ▪ Tentoonstellingen van hoge kwaliteit in samenwerking met nationale partners zoals Kunstmuseum Den Haag ▪ Breed lokaal maatschappelijk draagvlak voor het museum onder vrijwilligers, inwoners, gemeente en culturele partners. ▪ Unieke binding met Winterswijk ▪ Jonge organisatie die kansen biedt en ruimte heeft voor nieuwe ideeën.	▪ De opbouw van de eigen collectie van het museum is een geleidelijk proces, waardoor er geen grote collectie is om op terug te vallen ▪ Het museum bevindt zich op 1.5-2 uur afstand van twee grote bevolkingskernen in Nederland en Duitsland (de Randstad en het Ruhrgebied) waar nog veel potentiële bezoekers zijn te werven ▪ Organisatie is klein en daardoor kwetsbaar ▪ Kennis wordt aangetrokken, maar vertrekt ook weer snel.
Kansen	**Bedreigingen**
▪ Verdieping samenwerking met regionale musea en musea net over de grens in Duitsland ▪ Betere bediening van het Duitse achterland, met name het Ruhrgebied ▪ Goede contacten met grotere musea in de Randstad ▪ Sterk ontwikkelde toerisme- en recreatiesector in Winterswijk ▪ Gelegen in een gebied met hoge maatschappelijke betrokkenheid ▪ Aansluiting bij het Museumregister, de Museumvereniging en invoering van de museumkaart in 2020 ▪ Netwerk oud-junior-directeuren breidt zich uit en kan zowel het museum als elkaar ondersteunen ▪ Goede samenwerking op lokaal niveau om het aantal mogelijkheden om naar buiten te treden te optimaliseren	▪ Groot museaal aanbod in Nederland met populaire concurrerende tentoonstellingen ▪ Sponsoring voor culturele organisaties blijkt lastiger te vinden in de Achterhoek dan gehoopt ▪ Genereren eigen financiële middelen/ reserves ▪ Corona ▪ Vernieuwing gebouw en vervanging inventaris op termijn

Piet Mondriaan, Gezicht op dorpskerk, ca. 1898-1899, privécollectie

Visie 2025

Museum Villa Mondriaan groeit. Het museum is geprofessionaliseerd en vernieuwd en heeft een kwalitatief hoog tentoonstellingsprogramma neergezet. Met de registratie in het Museumregister en de aansluiting bij de Museumvereniging begon in 2019 een nieuw hoofdstuk voor Villa Mondriaan. Deze nieuwe basis maakt Villa Mondriaan klaar voor de nieuwe groeispurt. Een museum is niet enkel een wand met kunstwerken. Het is een plek om een nieuw perspectief te ontdekken, in gesprek te gaan, inspiratie op te doen of te ontspannen. Villa Mondriaan toont kunst en vertelt daarover en ontwikkelt zich de komende jaren verder als de thuisbasis van de jonge Mondriaan.

Het museum breidt het verhaal van Mondriaan uit op twee manieren. Ten eerste door kennis uit wetenschappelijk onderzoek te vertalen en te delen en zelf onderzoek te doen. Daarnaast plaatst het museum Mondriaan in een steeds bredere context van contemporaine en hedendaagse vernieuwers in de tentoonstellingen.

Het museum heeft een gezonde museale bedrijfsvoering met een solide financiële basis, dankzij de blijvende steun van de Gemeente Winterswijk, zijn mecenas en de vele andere sponsoren, vrienden en subsidiegevers. Naar 2025 toe werkt het museum aan een efficiëntere zakelijke en administratieve organisatie, om zo ook beter aan te sluiten bij de Governance Code Cultuur en de richtlijnen vanuit het Museumregister. Het museum breidt zijn programmering naar 2025 toe uit, waardoor de werkdruk zal toenemen. Om een slagvaardige organisatie te blijven, heeft het museum een extra medewerker nodig voor de bedrijfsvoering op de korte termijn.

Doelstellingen

De ambitie van het museum is om te groeien van 15.000 (voor corona) naar 20.000 bezoekers per jaar. Om dit te bereiken, wordt de tentoonstellingsprogrammering uitgebreid en inhoudelijk verdiept en brengt het museum zijn collectie volledig online om zo de bekendheid van het museum en zijn kunst te vergroten. Het museum breidt de marketing uit om zich landelijk beter op de kaart te zetten. In Winterswijk zelf versterkt het museum zijn positie door zijn maatschappelijke rol concreter in te vullen in samenwerking met de Gemeente Winterswijk en andere maatschappelijke partners.

Programmering

Museum Villa Mondriaan is de thuisbasis van de jonge Mondriaan. Zijn werk en dat van zijn leermeesters heeft in Villa Mondriaan een permanent thuis gekregen waar het altijd zichtbaar is voor publiek. Villa Mondriaan werkt samen met verschillende culturele partners om dit werk te tonen en de kennis hierover bij het publiek te vergroten. Dit doet het museum in de eerste plaats door zijn tentoonstellingen, maar ook steeds meer door de informatie en (educatieve) activiteiten die het in samenhang met de tentoonstellingen ontwikkelt.

Doelstelling

1. Het meerjarenprogramma van de tentoonstellingen is uitgebreid naar vijf jaar. Hier wordt nadrukkelijk ruimte gehouden voor jonge talenten en nieuwe invalshoeken waarop het museum snel wil inspringen.
2. Het museum voert onderzoek uit naar zijn collectie, met als resultaat een betere collectieomschrijving en een content-rich online collectie.

Marketing

Steeds meer mensen weten dat Piet Mondriaan in Winterswijk zijn eerste stappen zette op het kunstenaarspad. Steeds meer, maar nog niet iedereen. Met de invoering van de Museumkaart is museum Villa Mondriaan toegankelijker voor de 1,4 miljoen museumkaarthouders in Nederland. Het belangrijkste doel van de komende publiekscampagnes is het vergroten van de naamsbekendheid van het museum. Samenhangend met de doelstellingen voor de programmering wordt het museum opener, met name door ook online steeds meer te tonen.

Doelstelling

1. Het museum ontwikkelt een nieuw marketingplan met jaarlijkse bijgestelde doelstellingen.
2. Het museum beoogt content-rich marketing passend bij zijn educatieve doelstellingen.

Bedrijfsvoering

Het museum groeit en kijkt vooruit, op steeds langere termijn. De verdieping van de programmering en de uitbreiding van de activiteiten verhogen de werkdruk. Tegelijkertijd streeft het museum naar een optimale bedrijfsvoering en aansluiting bij de richtlijnen van het Museumregister en de Museumvereniging. De belangrijkste stappen daarin voor het museum zijn functiescheiding en het scheiden van dagelijkse zaken en lange termijn. Hiervoor heeft het museum een tweede medewerker nodig. Om dat te bereiken breidt het museum zijn financiële basis uit met duurzame eigen inkomsten, zowel uit bezoek als uit fondsenwerving.

Doelstelling

1. In 2021 start een tijdelijke projectmedewerker voor twee jaar om de administratieve en financiële processen in kaart te brengen en te verbeteren.
2. Het museum stelt een nieuw duurzaam plan op voor het verhogen van de inkomsten uit subsidie, sponsorgelden en private giften.
3. Na afloop van de coronamaatregelen streeft het museum ernaar om de eigen inkomsten uit museumbezoek te verhogen, in samenhang met de doelstellingen voor de marketing.

Diversiteit en inclusie

Het museum ziet het belang van diversiteit en inclusie en heeft in alle lagen van de organisatie de afgelopen jaren al stappen op dit gebied gemaakt. Zo heeft het museum zich ten doel gesteld dat ieder kind dat opgroeit in Winterswijk bekend is met Mondriaan en de handvatten heeft om een mening te vormen, in het bijzonder over kunst. Om kunst toegankelijk te maken voor iedere Winterswijker sluit het museum zich aan bij het programma van de gemeente voor een armoedevrij Winterswijk in 2040.

Doelstelling

1. Samenwerking met (museum)partners voor het uitwisselen van kennis, samenwerking en accountability op het gebied van diversiteit en inclusie.
2. Kritische review van de aanpassingen aan de sollicitatieprocedure voor de junior-directeuren, bij elke sollicitatieronde.
3. Actieve aansluiting bij het programma Armoedevrij Winterswijk.

Museumbezoek secundair onderwijs

Kidsdag

Tekst | Directie Villa Mondriaan

Redactie | Bestuur Villa Mondriaan

Vormgeving | Jet Parent

Museum Villa Mondriaan
Zonnebrink 4
7101 NC Winterswijk

www.villamondriaan.nl
info@villamondriaan.nl

© 2021 Museum Villa Mondriaan, Winterswijk

Niets uit deze uitgave mag door middel van druk, fotokopie, micro lm of welke andere wijze ook worden verveelvoudigd of openbaar gemaakt zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van museum Villa Mondriaan.

Voorzijde
Jan van der Ploeg, WALL PAINTING No. 356, Untitled, 2014,
collectie Villa Mondriaan

Achterzijde
Museum Villa Mondriaan, foto: Luuk Kramer